

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru Monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERȚIUNILE

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond.

Cestiuni de rezolvit la Congres.

Ziariul nostru are incontestabilul merit de a fi pus în discuție cestiuni de o netăgăduită importanță și a fi pregătit terenul pentru punerea în practică a celor mai salutare instituții bisericesti ce le avem.

Nici de astădată nu ne putem subtrage dela datorința ce o avem, față de necesitățile ce se ivesc în viața de toate zilele, mai ales față de regulamentul matrimonial, cari în situația schimbată la 1895 prin introducerea căsătoriei civile și la 1898 prin dotația clerului dela stat, impun organelor noastre bisericesti schimbarea regulamentelor de până aci și aducerea lor în consonanță cu principiile, pe cari e așezată de o parte clasificarea parohiilor după calificarea parohilor, și de altă parte divorțul la forurile bisericesti pe baza motivelor enunțate în sentința forurilor judecătorești civile.

Organul executiv, consistoriul nostru metropolitan de sigur va prezenta în meritul acestor afaceri proiecte bine chibzuite și cu temeiul lucrate, pentru că amânarea ar fi păgubitoare intereselor noastre culturale și sociale, dar cu toate acestea credem, că trebuie să mergem și o discuție în presa noastră asupra acestor cestiuni de mare importanță.

Tocmai din motivul, că presa nu a discutat unele din cestiunile ce au venit în discuție în congrese, s'au adus și concluse, cari multora nu le convin. Intre altele vom aminti numai conclusele dela congresul din 1895 cu privire la casarea concenelor de cununie și la reducerea vestirilor celor trei la una, lucruri, cari dacă s'ar fi discutat în presa noastră, pôte că nu s'ar fi votat, și pôte nu s'ar fi aflat majoritate să le voteze. Suntem deci de părere, că orice lege trebuie să studiată, dar trebuie consultată cu cei interesați în materie, su-

pusă critice presei și publicului, pentru de a se vedea toate calitățile bune, dar și defectele ei. Aceste din urmă delaturate, legea pusă în praxă va fi de folos tuturor pe cari îi privește.

Nu scim și nu cunoștem încă proiectele ce le va prezenta Consistoriul metropolitan în meritul acestor regulamente congresului proxim și de aceea nepreocupați putem să ne dăm părerea, rămânând ca după-ve vom cunoște proiectele, să revenim asupra dispozițiilor pozitive ce vor conține.

Urmăm a ne ocupa cu regulamentul despre parohii.

Parohiile noastre au fost clasificate în vîrteutea emolumentelor și venitelor, cari le-a știut asigura credincioșii pe sîma parohului lor.

Cu totă rigorea paragrafilor din Regulamentul pentru parohii, am văzut parohii de clasa I clasificate în clasa a II-a, după cum adecă au cerut interesele celor din parohie și respective interesele câte unui candidat cu conexiuni în respectiva parohie.

Nu sunt rare casurile, că omeni cu calificare inferioară, au ajuns în parohii bune, și omeni cu calificare completă în parohii clasificate de clasa a II-a.

Evident, că legea nu a fost rea, dar omeni interesați și neapți la aplicarea ei, o au eludat, înlesnind unor omeni fără titlu intrarea în parohii ca Seliște și zeci de alte locuri de aceste, cari nu ar fi avut nici un titlu de a intra în acele parohii.

Ocupate parohiile bune cu asemenea omeni disciplina s'a sdruncinat cu totul, pentru că s'a văzut cum protecția triumfă și legea nu se observă.

Regulamentul pentru parohii trebuie deci modificat, înainte de toate pentru că au deschis ușa la multe incorectități și de altă parte pentru că dotația dela stat se face în vîrteutea clasificării preotului, fără privire la venitele ce le dă și asigură parohia.

Ca parohii de clasa primă va trebui să designăm toate orașele, orașele cu dicasterii streine, toate emporiile

la cari graviteză mai multe comune și mai ales locurile în cari trăim cu cei de altă lege și limbă.

Parochul nostru nu e permis să mai fie inferior parochilor celor de altă confesiune.

Statorit și enunțat acest principiu, omeni cu pregătiri complete se vor așeza la orașe și orașele după ce au terminat studiile teologice, deschizându-li-se aci un teren vast de activitate pastorală, avînd a fi ângeri păzitori ai poporului în aceste locuri espuse la tot felul de ispite.

În timpul din urmă a început un număr însemnat de tineri cu pregătiri complete a se înscrie la cursurile teologice și dacă vor afla, că pórta prin care pôte ajunge cineva în o parohie dela oraș cu dotațiunea de 800 fl. e mai strîmtă ca până aci, numărul celor cu pregătiri complete se va înmulți și vom avé în cele mai multe comune omeni cu calificare completă, rămînînd parohiile dela munte și dela locuri mai rele în grija acelor cu pregătiri mai puține, pe când aproape de orașe și la țeră vom afla pretutindenea preoți distinși.

Pentru anumite locuri va trebui să statorim în Regulament, ca înaintarea să se facă după un număr de ani de serviciu, și după ce un paroch a dat probe în altă parohie despre o rară hârnicie excelând în conducere și în purtări bune.

Cele trei categorii de parochi deocamdată ar fi să rămână și mai departe însă, clasificându-se în clasa primă cei cu 8 clase gimnaziale și cursurile teologice ordinare de trei ani, clasa a II-a cei cu mai puține clase ca opt și cursurile teologice ordinare, și clasa a III-a cei cu pregătiri extraordinare, cari se pot institui în parohii dela munte, în comune unde nu reflectază cei cu pregătire normală.

Clasificarea această pe lângă dotația de care beneficiază cei în drept, are în archidieceză și consecințe pentru fondul de pensiuși.

Se scie, că modificarea statutelor fondului de pensiuși stă în strînsă legătură cu modificarea Regulamentului pentru parohii, căci alte drepturi la pensiuși vor avé parohii de clasa I, alte cei de clasa II. și alte moralistișii s'eu cei de clasa III.

Parochilor cu 8 clase dar așezați în parohii de clasa a II-a, li s'a făcut nedreptate, asigurându-li-se la fondul de pensiuși drepturi egale cu cei fără asemenea pregătire, cari nici nu au asudat, nici nu au cheltuit averi, ca să-și câștige calificarea completă, dar nici nu pot face serviciu bisericești, cum fac cei bine pregătiți, ca să retăcem exigențele de trai și modul de viață al unora și al altora din ei.

La statorirea statutelor fondului de pensiuși nu s'a putut lua altă cheie decât clasa parohiei, pentru că și parochia avé să contribuie cu o sumă orecare la fondul de pensiuși.

Am atins aceste în trecăt, ca să se scie de ce mare importanță e schimbarea Regulamentului și că e o necesitate imperativă ca congresul ordinar din anul acesta să se ocupe cu modificarea regulamentului, ca să deschidem tinerilor cu pregătiri complete teren la parohii bune și să le mai pótă ocupa cei cu o pregătire inferioară.

Casuri de aceste se mai pot ivi și e bine să închidem ușa celor ce nu au titlu de a intra unde nu li e locul și să-și ocupe încă 40—50 de ani, dată fiind posibilitatea de a ne arangia altcum și a asigura posturile bune pe sîma celor dela cari în drept suntem să așteptăm să fie la locul de onóre cu totă vrednicia.

În ce privește procedura matrimonială cea veche, aceea la tot cazul trebuie modificată prin una mai ușoră, scurtă și puțin costisitoare.

Deși aceste cer o cercetare și o examinare mai amănunțită, acesta însă trebuie să se facă repede, fără multe cheltuieli, fără umplări în dreapta și în stînga. Multe pot fi organe, cari să facă abuzuri și să împingă pe credincioși de ai noștri, ca să se lipsescă de

FOIȚA

Din tainele vieții.

(Continuare.)

Mai ales una a fost capodopera lui: tot talentul și'l puse să zugrăvescă un „Gambrinus” splendid... dar pînă să-l isprăvescă, dădu și el de fundul a vr'o 2—3 balerce de bere... Ei, ce vreți? Zugrăvia cu acompaniament de gil-gil-gil!...

Mama mea, între aceste, cu schimbarea Domniei, perzîndu-și coșnița, comisariatul se mutase cu el la o moșie luată în arîndă. Eu primii bucuroși oferta ce mi făcu Starke, de a închiria o cameră la el. Locuia în fundul curții Prapadómnei pe Paraschiva. Era în surat lui ușe—cu, ori fără știrea bisericești protestante—o nemțică mult mai bătrînă de cât el, scurtă și grósă, dar bucătărăsă escelentă.

Madame Staska cîștigase inima amicului meu, chirias al ei mai întii, făcîndu-i niște kvarghel, care cînd era adus la masă, eu fugim și mi se pare că de nu se grăbia bărbatul s'eu să-l înșface, era gata să fugă și el din farfurie... dacă nu-l îneca în mai multe halbe de bere din Păcurari.

De alt-fel, în zilele fără kvarghel, casa madamei Stask era o delicie de curățenie și masa ei neuitată pentru melspăiturile, prăjiturile ce făcea...

Altă colegă în pension avém în domnișóra guvernantă Marie... Era o fată, nici slută, nici frumósă, în vîrstă de vre-o 20 de ani, crescută la o mănăstire în Franța tórte învățată și scriind într'un stil minunat, à la George Sand.

Dînsa voi să învețe românește: mă oferii gratis. Primile lecțiuni se cam abătura de la cartea de cetire... Ea îmi făcea feliuri de teorii sociale cu acompaniament de ochi galși. Imi spunea cum a trăit la mănăstire și, din zi în zi mărindu-se intimitatea, ca să mă încurajeze mai mult, imi mărturisa cum profesorul de la Sacre-Coeur s'a îndrăgît după ea.

Simpatiile mele pentru M-elle Marie se deșteptară, deși fôrte potolite. Era prima femeie care mi strîngea mîna cu ôre-care neînțeleși fiori. Cît o fi ris ea, sârmana, cînd, rîmasă singură, își amintia de sălbăticia mea!

Eu se fi cutezat a înțelege unde voia dînsa să mă aducă? ... Ași fi murit de rușine.

Manejul acesta dură vre-o 6 luni. Eu n'am putut s'o învăț a ceti românește, dar

ea m'a învățat totă istoria vieții sale de mînăstire, fără însă să zgude mai adînc inima mea de cît pînă a-i zice: Pauvre chère amie, meae vous avez dû souffrir!

Și cu toate acestea, nu pot nega că am simțit adesea, sub privirea ei aprinsă și cînd cu ambele mîni strîngea pe a mea, unii fiori ce mi i-am explicat mai tîrziu.

Dar dacă intimitatea mea cu domnișóra Maria n'avu imediate consecințe, ea deșteptă trebuințe nouă morale pentru sufletul meu. Ori cât de cuminte profesor eram, ochii mei se pironiau făr' de voce mai adesea asupra unei eleve între 14 și 15 ani, domnișóra R. Era eleva mea favorită, căci învăța de minune la Istoria Românilor și făcea compozițiunile cele mai bune. Mi-a făcut o deosebită onóre la un examen la care asista, ca delegat al guvernului d. profesor N. Ionescu, de curînd sosit de la Paris. A povestit domniile lui Alexandru cel Bun și a lui Stefan cel Mare, așa de bine și cu o voce atît de încîntătoare, că atunci cînd delegatul îi zicea: „Fôrte bine, domnișóra”, eu aș fi fost gata s'o sîrut. Nu știu ce tainică înțelegere se stabili între învățător și draga de elevă. Cînd luam caetele elevelor cu compozițiunile se le îndrept acasă, într'al R... găsém cîte o flóre și în corpul compozițiunii cîte o frasă în

care inima mea voia să găsiască expresiunea unei simțiri a tinerei fete pentru mine. Și cu toate acestea n'au avut nici odată curagiu să scriu vre-o vorbă în locul ei. Mă mărginiam să pun altă flóre în locul celei ce găsiam. Nu-mi putea trece prin minte posibilitatea să fie R... vre-o dată nevasta mea, căci pe cînd era ea nepótă de Episcop mare, eu eram un biet fiu de văduvă săracă. Totuși, pe zi ce trecea, simțem că o iubesc mai mult. Și dînsa era atît de dragă în clasă, atît ținea se nu-mi displacă, că începuseră a observa colegile ei.

Una, mai ales, domnișóra G... rudă cu R..., își pusese în cap că mă iubește, lucru ce nu se șfia de a scrie pe caetele de compoziție.

Eu ștergém vorbele ei bine cu cernelă și o lăsam fără de răspuns. La clas eram mai rezervat cu dînsa de cât cu toate cele l'alte. Domnișóra G... concepu o adevărată gelozie vîzînd purtarea verișorei sale față cu profesorul. Puțin de nu sbucni această gelozie, care ar fi avut de consecință îndepărtarea mea din pensionat.

Cum am isbutit să împiedec această exploziune? Erau la modă mesele tournante. Într'o recreațiune M-elle Marie, R..., varăsa și alte fete, m'au învițat să pun și eu mî-

binecuvântarea bisericii la cununia lor, ér copii din aceste căsătorii bisericesc sunt nelegiuți, după legile statului legiuți, și conflictul este inevitabil.

Și din acest conflict nimenea nu suferă mai mult ca biserica însăși și în cele din urmă parochul local, învinuit, că nu face părților înlesnirile cuviincioase, ca să obțină și binecuvântarea bisericii.

La neplăceri nu putem expune nici pe parochul, nici pe credincioșii noștri și nici biserica.

Étă de ce se impune să schimbăm procedura și să statorim amănuntele unei proceduri eftine și grabnice spre mulțumirea tuturor părților și pentru restabilirea ordinii în biserică.

Jubileul catolicismului. Marți s'au început în Strigoniu sărbările pentru aniversarea de 900 de ani a introducerii catolicismului în Ungaria. Orașul a fost splendid împodobit. Ca reprezentant al Majestății Sale Monarhului a participat arhiducele *Frideric*, ér din partea guvernului ungar s'au prezentat mai mulți membrii în frunte cu ministrul-president *Coloman Szell*. Sărbările s'au terminat eri.

Reforma calendarului în Rusia. În anul trecut a fost exmisă din partea societății astronomice rusești o comisiune, care să se ocupe cu reforma calendarului.

Comisiunea a constatat mai întâi că după cum e fixată durata anului tropic în calendarul julian, acesta rămâne tot la 128 de ani cu o zi îndărăt față de datele corespunzătoare ale anului tropic. Dacă se calculează această erore, dela nașterea lui Christos încôce, rezultă că calendarul julian a rămas încă în a. 1792 cu 14 zile îndărăt, ear în 1920 va rămâne cu 15 zile.

Din cauza această în Rusia calendarul julian nu e folosit din partea astronomilor și metereologilor, ear ambele stiluri sunt usitate de ministerul finanțelor pentru couponii hârtiilor de valôre, de ministerul comunicațiunii la căile ferate de graniță, de ministerul de interne în corespondența internațională și telegrafică și de ministerul de rășboi și marină.

Calendarul gregorian arată o erore de o zi în 3320 de ani.

Comisiunea a adoptat următoarele hotărâri:

După regula propusă de profesorul *Mädler* la 1865, tot la 4 ani să fie unul visect, cu excepția anului al 128-lea, care rămâne an comun. În modul acesta se naște cam în 100.000 de ani o erore de o zi, care pôte fi trecută cu vederea în referințele practice.

Să fie adause cele 14 zile la datul zilei de astăzi, având a se considera tot al 4-lea an de visect, însă anul 1920 deși

nile deget lângă deget, pe o masă rotundă ca s'o magnetizăm. Tóte fetele luaseră loc în jurul mesei. Eu m'am așezat lângă d-șóra G..., degetul meu mic, pe degetul ei mic. R... óre cum decepționată, se uită la mine repede, iar eu avui aerul de a nu înțelege muta întrebare a ochilor ei. Chestiunile adresate mesei de fie-care fată nu mi le mai amintesc. Când veni rîndul R..., eu silii masa să zică „nu” ceea ce făcu atîta plăcere d-șórei G... care, de sigur ghicea ce întrebare mentală pusese vară-sa, încît pe caetul ei de teme, a doua zi, nu se sfii să-mi scrie vorbele: „Te iubesc și mai mult pentru că nu iubești pe R...”

R..., la răspunsul negativ al mesei, se ridică iritată și, pretextînd că are de scris, trecu în repetitor, nevoind să-mi răsplătescă o lungă căutătură cu care o însoții pînă la ușe.

De sigur n'o să analizez, după 50 de ani, sentimentele cari agitară sufletul meu sub dulcea emoțiune ce-mi dădea privescerea divinului cap al tinerei feciere. Când veniu vacanțele și R... era luată la părinți, eu o putém mai rar întîlni sau, mai bine zis, întrevedea.

Norocul era că părinții ei frecventau biserica metropoliei la tóte sărbătorile. Eram cel întîi la biserică. De după o colonadă, pe

e divisibil fără rest cu 4, va fi an simplu și nu visect.

În felul acesta ar fi calendarul rusec acum cu o zi înaintea celui gregorian, ear dela 1920 cu două zile înainte.

Pe basa acestora comisiunea a decis să facă guvernului propunerea, de a introduce în Rusia un nou calendar, în conformitate cu expunerile de mai sus.

Dotățiunea clerului.

Continuând cele dispuse cu privire la constatarea venitelor parochiale reproducem din instrucțiunea consistorială punctul privitor la venitul din porțiunea canonică, adecă din pămênt.

I.

La còla B. pag. I. pct. 1.

Venitul parochului din porțiunea canonică trebuie documentat astfel:

Pe lângă còla catastrală legalisată, care arată estensiunea proprietății de pămênt, și care în cele mai multe casuri s'a și alăturat, se cere:

a) Un document dela primăria comunală, subscris de primar și notar și întărit din partea oficiului pretorial (föszolgabíró).¹⁾ În acest document trebuie să se adevărească, căt pămênt este în folosința parochului (cantitatea), și anume să se arete separat: căt pămênt este arător, căt cositor, căt pășune, căt pădure, etc., fie-care ram și fel de pămênt separat cu numerii topografici și cu mărimea sa, cum arată și rubricile din còla catastrală.²⁾ Acésta e de lipsă să se accentueze de aceea, căci adese-ori parochul e îndreptățit numai la o parte a pămênturilor bisericii și nu la tótă posesiunea comunei bisericesci, cătă se cuprinde în còla catastrală.

De multe-ori se întemplă, că este diferință între pămênturile din còla catastrală și între pămêntul indicat în còlele B. și în documentul alăturat, d. e. un pămênt în realitate e mai mic ori mai mare, căci l'a rupt apa, etc.; ori apoi pămêntul odinoriă fênat, acum s'a spart și a devenit arător, sau întors. Diferința această este a se motiva — acolo unde există — la finea documentului, ce este a se face după modelul alăturat sub A). Asta-i cu privire la pămêntul dat în folosința parochului și la mărimea lui.

¹⁾ În orașe il estradă magistratul. Documentele dela primăriile comunale trebuie preste tot vidimate de protopretori; ear cele ale comitetelor parochiale de protopresbiteri.

²⁾ Parochii să fie cu deosebită considerare, ca pămênturile cuprinse în acest document și în còlele B., atăt după estensiune căt și după ramii de cultivare, să corespundă cu còla catastrală, respective cu felul și mărimea parcelor din còla catastrală, căci adese-ori s'a esperiat, că nu s'a putut aduce în conglăsiune pămêntul din còlele B. cu cel din fòia catastrală și nu s'a putut afla, prin ce calcul a ajuns parochul la cifrele indicate în còlele de fasionare? De regulă în còlele catastrale se cuprinde mai mult ca în còlele B., și astfel esaminatoriul nu pôte scii, ce-i cu restul pămêntului, cine-l folosește?

care era sprijinit amvonul, așteptam cu nerăbdare intrarea în biserică a familiei R... Ea lua loc în strănile de la drépta, de lângă scaunul domnesc. Abstrăgîndu-mă de la tot ce se făcea în biserică eu nu avém ochi de cit pentru dînsa. Și cînd, mă răsplătea cu o rară căutătură a ochilor ei, ași fi dat viața mea s'o pironesc mai mult asupra-mi. De sigur, iubém!

Tot ce scriam la jurnale literare în acel timp era inspirat, fără voia ei, de dînsa.

Eram, cu tótă pasiunea care se infiltra în sufletul meu, destul de stăpîn asupra-mi ca mai departe manifestări de iubire să-mi permit față cu R... Situațiunea mea de băiat sărac n'o perdui din vedere o singură zi.

Între acestea d-șóra Maria, guvernanta, ea singură înțelese ce se petrecea în sufletul meu.

— „Îți perzi timpul, scumpe amice”, îmi zise ea. Ce să faci cu un puiu de gâină prost... Veniră vacanțele mari și Maria B. ținu mult să viziteze cu mine Piatra.

Ii vorbisem de multe ori de *Valea-Viei* și ea voia numai de cit să petreacă vre-o două, trei săptămîni în acel loc romantic. Moșu meu Merișescu se învoi la aceasta.

Adeverință.

Subsemnata antistie comunală adevărește prin această în mod oficios, că posesiunea de pămênt a bisericii din... cuprinsă în conspectul de mai jos, este dată în folosința parochului ca contribuire la salariul parochial.

Urméază conspectul, care la acest loc nu-l mai punem.

Diferința, ce se arată între acest conspect și între còla catastrală, provine din împrejurarea...

Subscrierile: Notar, primar, protopretor.
b) Tot dela primărie și întărit de solgăbiru se cere apoi al doilea document cu privire la venitul pămêntului.

În acesta să se indice:

1. că parochul însuși lucră acel pămênt în regie proprie (dacă nu-i dat în arêndă);
2. că după calculul mediu al anilor 1893—1897³⁾ și după referințele din loc ori din împrejurime un jugêr de arător a adus atîta venit anual, (d. e. 10 cor.), un jugêr de cositor atîta (d. e. 8 cor.), etc.; adecă separat să se arate după fie-care fel de pămênt, căt venit a adus la an un jugêr. După prețul unui jugêr se calculează apoi, căt aduce arătorul întreg, cositorul întreg, pădurea întregă, etc.; și la urmă se suméază, căt este venitul din întreg pămêntul după media anilor 1893—1897.⁴⁾

Nu-i permis a se indica venitul pămêntului după venitul catastral, căci acesta nu se consideră, după-ce venitul real e de regulă mult mai mare ca cel catastral.

Dacă o parțelă, o parte ori o specie de pămênt, nu aduce nici un venit (d. e. pădure, trestie etc.), această să se arate la un loc corespunzător din document, d. e. scriind după respectivul ram de pămênt cuvintele „n'aduce nici un venit”.

Documentul necesar, compus după principiile de mai sus, se alătură sub B), spre a se umplea și subscris cu deosebită băgare de samă.

Adeverință.

Prin această se adevărește oficios din partea subsemnatei antistii comunale, că din posesiunea de pămênt a comunei bisericesci... partea indicată în conspectul de mai jos se află în folosința parochului... și o administrează însuși parochul în regie proprie. Venitul pămêntului atăt după jugêr, căt și după diferitele specii de cultivare, pe basa prețului obicinuit la pămênturi de asemenea calitate după referințele locale (din împrejurime) și după calculul mediu al celor 5 ani 1893—1897, este indicat la locul corespunzător al conspectului:

³⁾ Nici decăt să nu se pună alți ani, ci numai aceștia.

⁴⁾ Nu sunt bune acele documente, cari folosesc media altor ani, d. e. 1894—1898; cari nu specifică venitul pămêntului după jugêr și după ramii de cultivare a pămêntului, căci alt preț are un jugêr de cositor, altul unul de pășune etc. Documentele de până acum nu sunt bune, căci în ele de regulă se zice scurt: „Parochul N. N. are d. e. porțiune canonică de 12 jugêre și aceea îi aduce un venit anual de 66 corône”.

Urméază conspectul.

Prin urmare venitul anual al parochului din întreaga posesiune de pămênt după media anilor 1893—1897 face... cor. fil.

Aceleași subscrieri ca mai sus.

În cele mai multe casuri e a se documenta în acest mod arêtat venitul pămêntului, căci la noi cei mai mulți parochi nu dau pămêntul în arêndă, ci l'au lucrat și îl lucră și acum ea înșiși.

Dacă pămêntul a fost dat în arêndă în anii 1893—1897, atunci venitul anual se constată pe baza contractului de esarendare, care trebuie alăturat în original ori cel puțin în copie legalisată de protopretorele, în orașe de primar. Dacă nu există contract în scris, atunci primăria ascultă la protocol părțile și constată: de cînd, pînă cînd, cu ce preț, ori pentru-ce serviții, și preste tot cu ce condițiuni s'a făcut esarendarea. Așa d. e. este a se aminti, cine a plătit darea, proprietarul sau arêndașul?

Ad B. I. pct. 2.

În folosința parochului pôte să fie între altele și casă parochială, curte și grădină. Acésta — după Nrul topografic și după mărimea din còla catastrală generală ori a unei còle speciale — se induce la pctul 2 de pe pagina a 2-a a còlei B., și dacă mărimea acestui teritor nu-i preste 1 și 1/2 jugêr, venitul nu se computează. Dacă însă grădina e mai mare, atunci plusul acesta se induce în còlele B. la pct. 1. pozițiunea grădină și venitul se documentéază după principiile deja atinse mai sus.

Sunt fôrte multe casuri, că nu există casă parochială, dar este o grădină pentru scopul acesta, un intravilan. În asemenea casuri încă pôte să nu se compute venitul acelei grădini, întru căt nu trece preste 1 și 1/2 jugêr, dacă cel puțin comitetul parochial cu subscrierea oficiului protopopesc adevărește, că aceea forméază grădină de casă, și se ține de locuința parochului. Documentul necesar pentru asemenea casuri se alătură sub C.

Adeverință.

Din partea subsemnatei comitet parochial greco-oriental român din comuna... se adevărește prin această în mod oficios, că teritorul (intravilanul) de sub Nr. topografic... de... jug... stângini, arătat în còla catastrală, este grădină de casă.

Subscrisă de președintele și notarul comitetului parochial și de protopopul.

(Va urma)

Inmormântarea archimandritului Iosif Ieroteiu Beleş.

Totvaradia, 12 August n. 1900.

Onorată Redacțiune!

Astăzi s'a săvêșit în Totvaradia (protopopiatul Radnei) inmormântarea Magnificenței Sale, repositului în Domnul archimandrit și fost vicar episcopesc în Oradea-mare Ieroteiu Beleşiu.

dinciósă, iar fetele cele-l'alte își dădeau din còte.

Mi s'a mai întîmplat o dată, în viața mea de școlar la liceu, să asist la o scenă analogă: colegul Dumbravă,^{*)} întrebă pe pudicul catihet, părintele Ionescu, cu cine s'a însurat Cain și Abel și ce-a făcut Sodoma să merite pedeapsa lui D-zeu? Mă mindresc că am fost mai abil de cit părintele Ionescu, în răspunsul meu de la pensionatul Joye, căci părintele catihet se infuriă și dete afară pe săracul Dumbravă, subliniind ast-fel și mai mult pornografiile biblice.

De data asta, însă, pozițiunea mea, cu un pensionat care voia se fugă cu mine, era mai încurcată. A doua zi, duc la pensionat caetele, rupînd filele unde mi se făcea propunerile ciudate. În clasă intrînd, înainte de a înapoia caetele și începînd cursul de istoria românilor, povestesc fuga fiilor lui Alexandru Ipsilanti cu învățătorul lor. Fac un adevărat roman din acest episod, în care stăruiam de a arăta părerea de rău finală a băeților că s'au luat după capul unui dascăl smintit. Fetele, emoționate de e-locventa mea povestire, jăliau pe cele două beizadele.

(Va urma.)

^{*)} A fost apoi un fôrte distins institutor la Huși.

Reposatul a fost un personaj bine cunoscut în diecesa Aradului ér stima și iubirea de care decedatul s'a bucurat în viața sa la toate paturile societății și afară de biserică, s'a constatat și dovedit în cel mai ec-latant mod, la ceremonialul înmormântării sale, căci în Totvaradia și prin părțile aceste nici odată, dar nici în alte părți arareori chiar la înmormântări de însemnate persoane, nu s'a putut vedea o aglomerațiune de public din toate clasele și profesiunile, ca și aceea ce s'au adunat în Totvaradia, pentru a da ultimul tribut petrecând la locul de odihnă eternă rămășițele pământești a le iubitului reposat.

La ceremonialul înmormântării a pontificat Magn. Sa archimandritul Augustin Hamcea, cu asistența Precuviosului Gregor Hincseu, Vasilie Mangra și încă a lor 28 preoți și un diacon îmbrăcați în vestimente bisericesti, și fiind de față și alți preoți neîmbrăcați în ornate și în fința de față a unui public foarte numeros, învățatori, inteligenți și țărani din Arad și din alte părți ale diecesei, precum și întreg poporul din comună; astfel că biserica, în care a fost pus catafalcul cu sicriul decedatului, împodobit cu multe cununi sub decursul liturgiei și a serviciului prohodului, nu au putut cuprinde decât abia jumătate din public.

Prohodul s-a săvârșit cu multă evlavie, conform tipicului pentru înmormântarea călugărilor. Punctul de culminațiune a întregului serviciu funebral a fost însă desigur, clasicul cuvânt funebral rostit de simpaticul pontificant Magnificența sa Archimandritul Augustin Hamcea, în care a arătat originea familiei Beleş, arătând că înainte cam cu 200 de ani au venit strămoșii Beleşescilor, sub numele atunci Popovici din Moldova și s'a așezat în Ardeal de unde unele odrasle a le familiei s'au așezat în câmpul și dela acestia și trage originea și decedatul în Domnul, apoi a schițat în liniamente generale viața bisericască, națională și ca tată de familie a reposatului avântând în o lume ideală pe ascultători, prin ponderositătea ce o au pus oratorul pe valoarea unui caracter firm, cum au fost și reprezentantul care eminentele sale calități le-a pus cu abnegațiune de sine, în serviciul bisericeii și națiunii, luând parte activă, alături cu alți conducători și bărbați însemnați ai națiunii, la toate actele mai însemnate bisericesti naționale, săvârșite în ultima jumătate de secl. Apoi da povețe poporului a-și lua de model viața decedatului, îndemnând-ul la muncă neobosită, abnegațiune de sine, cruțare și la educațiunea, abnegațiune de sine și la săvârșire de fapte bune creștinesci.

Cuvântul funebru predat cu o rară elocință oratorică, au fost ascultat cu o atențiune încordată, astfel că numai suspinele publicului se auziau, și se vedeau lacrimile, ce le-a stors, întregului public asistent.

Magnificența Sa a dovedit prin acest cuvânt funebral de nou publicului, că este un adevărat orator, ca și care nu avem un al doilea în această diecesă.

După finirea ceremonialului funebral osemintele defunctului au fost depuse spre eternă odihnă în ocolul bisericeii.

În dieceda și națiunea noastră au perdut pe unul dintre cei mai valoroși bărbați și stâlpi ai săi, căci decedatul în totă viața sa, consecvent în toate acțiunile sale a fost condus și distins printr-un caracter firm și neclătibil, prin energie și voință tare împreunată cu duhul blândetelor ale unui adevărat servitor al bisericeii și adevărat părinte al poporului atât ca preot, cât și ca protopresbiter și mai în urmă ca archimandrit și vicar episcopesc.

Deci cu drept cuvânt l' deplânge astăzi întrăgă diecesa.

Fie-i țărâna ușoară, căci memoria i va fi în vie binecuvântată. *Un participant.*

Din România

(Plecarea Suveranilor în străinătate) M. S. Regele se va duce la 16 August mai întâiu la Rayaz, unde va sta vre-o 20 de zile, de acolo va petrece câte-va zile în familie la castelul Weinburg.

M. S. Regina se va duce direct la Neuwied la Augusta Sa Mamă. De aci Suveranii români se vor duce în Bavaria, unde vor asista la cearșă Prințului Albert al Belgiei, nepotul M. S. Regelui, cu fiica ducelui Carol Teodor al Bavariei.

(*Respunsul guvernului bulgar.*) Guvernul bulgar a respuns la reclamațiunile agentului diplomatic al României relative la complicitatea comitetului bulgar în asasinarea profesorului Mihăilean.

Guvernul bulgar s'a declarat gata a proceda în contra aceluia comitet, dacă i se vor prezenta dovezi de complicitatea lui. În caz contrar n'ar avea nici un cuvânt de a interveni.

Ministrul român de externe nu s'a mulțumit cu aceste făgădueli, ci prin o notă recentă a cerut urmăriri pozitive contra membrilor comitetului macedonean, pentru faptul, că prin amenințări au stors dela unii membri ai coloniei române din Sofia suma de 30.000 lei, destinată a servi scopurilor criminale ale aceluiaș comitet.

NOUȚĂȚI

Ministrul de agricultură al României la Sân-Miclăușul-mare. Dl. N. Filipescu, ministru de agricultură român a cercetat Sâmbăta trecută la S. Miclăușul-mare întocmirile pentru îngrășatul galițelor și exportul de ouă ale lui Grădăniț și ale contelui Nakó. În ziua următoare ministrul român s'a reîntors în țară.

Ni se scrie din Orăștie: Cursul de cântări bisericesti și scolare s'a început Marți în 1 August la 8 ore a. m. în școala gr. or. din loc. Prezenți au fost: Dl. protopop Vasiliu Domșa și învățătorii: Ioan Branga, Const. Baicu, Adam Basarab, Ioan Fleșeriu, Iosif Dumitru, Georgiu Dănilă, Nicolau Popoviciu, Ioan Pătrușescu, Ioan Rădușiu și George Blaga.

Cursul l'a deschis dl. protopop Domșa prin o vorbire foarte potrivită, arătând rolul cel mare al cântărilor în viața noastră bisericască și școlară. Durere, că *prea puțini învățători* au fost prezenți.

Pentru împrejurările mașterii ale învățătorilor noștri s'a redus cursul numai la 2 zile pe săptămână și adevă Mercuria și Sâmbăta, însă s'a discutat mult și s'a primit în principiu, ca Sâmbăta să se continue peste tot anul acel curs.

S'a primit apoi ca manual pentru cântările bisericesti cartea dlui profes. D. Cunțan, ear pentru cele scolare diferite manuale ce le posed învățătorii.

De învățat: Cântările sft. Liturgii, irmodece, glasurile, troparele și antifonele apoi condace, catavasilie și alte cântări pentru sărbătorile mai mari. Începând cu deprinderile înseși s'a învățat mai întâiu „Impăratea cerească, Bine ești cuvântat și irmosul Schimbării la față, fiind acest prasnici Duminecă.

Exercițiul s'a încheiat la 12 ore a. m. După amăzi s'a început la 3 ore, prezenți tot acei învățători; s'a învățat Sfta Liturgie până la „Unule născut“.

Mercuri 2 August s'a început la 8 ore — la 12. S'a învățat Sft. Liturgie a lui Ioan și spre variație s'a luat și unele cântări școlare acomodate.

După alui Vasilie cel Mare și unele cântări școlare.

Proxima întrunire s'a fixat pe Sâmbăta la 9 ore a. m. *Raportorul.*

† **Dr. Ioan David.** Despre mărtea regretatului secretar al „Albinei“ familia publică următorul anunț; Sfășiați de durere vestim tuturor cunoscuților și prietenilor, că fiul, fratele, cumnatul și unchiul nostru **Dr. Ioan David**, advocat și secretar al institutului de credit și economii „Albina“, nu mai este între cei vii. Atot-Puternicul s'a îndurat să-l cheme în 1/14 August la odichna de veci, luându-l din mijlocul nostru, încă tiner în etatea de abia 29 ani. Fie-ți mormântul limanul liniștit, pe care în viață zădarnic l'ai căutat.

Rămășițele lui pământești se vor așeza spre vecinica odihnă în 3/16 August 1900 la 3 ore p. m., din casa mortuară a spitalului civil, în cimiterul gr.-oriental din Sibiiu (suburbul Iosefin). Rugați-Ve pentru el l' Candin David și soția, ca părinți. Dr. Alexandru Borșia, ca cumnat. Sabina, Candin, Lucreția, Borșian, ca frați. Viorica, ca nepoată.

— Funcționarii institutului de credit și economii „Albina“ anunță separat din parte-le cazul dureros al încetării din viață al colegului lor.

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“ și va ține adunarea generală în anul acesta la Băile-Herculane în zilele de 9 și 10 Septembrie n. Comitetul ce s'a instituit pentru aranjarea n. Comitetului de această adunare, are onore a încunoștința pe P. T. public, doritor de-a participa la adunare despre următoarele:

1. Primirea oficială a comitetului central la gara Băilor-Herculane se va face Sâmbăta în 8 Septembrie la ora 1 d. a. Program detaiată despre decursul adunării se va publica mai târziu.

2. Taxa de odae cu un pat pe zi este dela 1—5 cor. De fiecare pat separat 80 fil. Pentru lumina electrică se plătesc 10% din taxa camerei. Serviciul de persoană 30 fil., de mai multe persoane dintr'o odaie 1 cor.

3. Toți oșpeții veniți la adunare vor avé la 3 restaurante reducere de 25% din prețul mâncărilor.

4. Taxa unei birje pentru 4 persoane dela gara până la Băile-Herculane este 2 corone.

5. Oșpeții veniți la adunare vor beneficia de aceste favoruri și după adunare ori cât timp ar petrece în băi.

6. Pentru bilete de călătorie și incuarterare cu prețuri reduse, precum și pentru participare la excursiuni a se adresa domnului Dr. George Vuia, medic balnear în Herculesfürdő cel mult până la 31 August st. n. Ofertele în bani și taxele de membru sunt a se trimite casierului dlui N. Nestorovici, tot acolo.

Băile-Herculane, 10 August 1900.

Pentru comitet:

Ilie Curescu,
v.-președinte.

Dr. Petru Barbu,
secretar.

Gróznică catastrofă de cale ferată. Lângă Roma s'a întâmplat o mare nenorocire produsă de ciocnirea a două trenuri, cum de mult nu s'a mai semnalat în anii următi. Causa a fost, că trenul accelerat care mergea cu mare iuțelă dela Roma spre Ancona, plecând din gară dete preste un alt tren, care se oprise fiindu-i stricată o pedecă. Până acum au fost aflați 12 morți și vr'o 40 răniți. Intre cei grav răniți se află și reprezentantul regelui din Belgia la înmormântarea lui Umberto.

Tolstoj despre sinucidere. Marele filosof rusesc contele Leo Tolstoj a scris o glosă interesantă despre destrucțiune vecinică actuală, dacă are omul dreptul să înstrăineze dela sine aceea, de ce nime nu l' va mai putea despăgubi vre-odată: viața.

Acastă expunere de idei de mare interes din care Tolstoj concludă, că sinucidere e imorală și nu e lucru cu minte, e următoarea:

„Adeseori se ivește întrebarea: Are omul drept ca să se priveze de viață? Acest drept al omului nu se poate de viață? Din minutul, în care e capabil a se sinucide, are și dreptul la acésta. Eu cred că posibilitatea de a se răpune are valoare ca și un ventil de siguranță. Având facultatea de a-și curma viața, nu are dreptul de a afirma că viața e nesuportabilă. Dacă viața e un chin — ne putem scăpa de ea prin sinucidere și de aceea nime nu se poate plânge de chinurile nesuportabile al vieții. Omului i este dată facultatea sinuciderii, de aceea are și dreptul la acésta. Și de fapt se și folosește neîntreprăcut de acest drept, caută mărtea în duel, în războiu, în extravagante, și folosirea rachiuului, tutunului, opiuului etc.

Deci rămâne ca îndreptățită numai întrebarea, dacă sinuciderea e un lucru cu minte și moral. (Aceste două noțiuni nu se pot despărți una de alta).

E tot atât de puțin lucru cuminte, ca și când te atăm puștin am voi să stăpim o plantă tăindu-i surceii. Planta nu pierd din acésta cauză, ci va crește în mod anormal — asta e totul.

Viața e neestabilă. Mărtea schimbă numai forma vieții, întru cât pune în lumea noastră un vițet, existență visibilă a vieții.

Deci dacă abzie de viața de aici, sci-voiu eu, dacă forma ce o voiu îmbrăca în cealaltă lume e mai plăcută? În al doilea rând însă punea de a studia toate acele folose, cari m'ar putea îndupleca să mai rămân în acésta viață.

Cu deosebire nu e lucru cu minte și sinuciderea din următoarea cauză:

Abzicând de viață spre a scăpa de neplăcerile am o opinie falsă despre scopul final al vieții. Scopul vieții mele nu e acela a fi îndestulit cu mine — ci *a-mi perfecționa individualitatea și a face fapte folositoare tuturor.*

Asta e cauza pentru care numesc eu sinuciderea nemorală. Sinucigașului i s'a dat oare și cândva viața cu posibilitatea, ca să aștepte mărtea naturală și în cursul vieții sale să fiă de folos și pentru viața publică. Sinucigașul însă care până acum a gustat viața precât timp aceea era plăcută, din minutul, în care e amenințat cu neplăceri, nu a voit a mai fi de folos binelui public, pentru-că în minutul în care viața i s'a întunecat acésta a început a fi și folositor; ori-ce muncă derivă din suferință.

Până când mai e o schintee de viață în om, se poate perfecționa și poate fi de folos. E folositor lumeni, pentru că se perfecționează și se perfecționează pentru că e folositor lumeni.

Convocare.

Adunarea generală a *despărțământului XXX.* — *Sighișóra* — al Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român conform concludului comitetului dela 19 Iuliu a. c., se convocă în comuna *Retisdorf* pe Duminecă la 20 August, a. c. st. v. 9 ore a. m. în biserică română din loc.

La această adunare sunt rugați a participa toți membrii despărțământului cât și toți românii, cari cunoscând scopul măreț al acestei instituțiuni culturale române se interesează de înaintarea ei.

În special se rógă onorata preoțiime a înflința împreună cu domni învățători în acéasta direcțiune asupra poporului și a-l învita, ca și el cu deosebire frunțașii se participe la adunarea generală din cesțiune.

Obiectele de pertractare vor fi.

1. Servitiu divin cu invocarea sântului duh împreună cu celebrarea părăstasului pentru fericiți odichnă a repausătorilor preșidenți ai Asociațiunii.

2. Deschiderea adunării prin directorele.

3. Comunicarea ordinelor Comitetului central din 8 Septembrie 1899 Nr 830 dto 14 Septembrie 1899 Nr 830 și în fine dto 8 Matie 1900 Nr. 131.

4. Raportul general al comitetului.

5. Raportul casarului.

6. Alegerea comisiunilor pentru înscrierea membrilor noi pentru încassarea taxelor dela membrii vechi și noi, și pentru censurarea raportului comitetului și al casarului.

7. Raportul acestor comisiuni.

8. Alegerea celor doi membrii cari se reprezente despărțământul la adunarea generală din est an, a „Asociațiunii“.

9. Propuneri de sine stătătoare.

10. Disertațiuni, cari la tot cazul sunt a se preda directorului cu cel puțin trei zile înainte de adunare.

11. Designarea locului pentru proxima adunare generală.

12. Exmiterea unei comisiuni pentru verificarea procesului verbal.

13. Încheierea adunării prin directorele.

Sighișóra, 19 Iuliu, 1900 v.

Din ședința comitetului despărțământului al XXX. (*Sighișóra*) al Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român ținută la 19 Iuliu 1900.

Directorele desp.

D. Moldovan
protopop

N. Gheaja
notariu

P. S. La 7 ore séra producțiune teatrală și petrecere cu dans. Venitul curat în favorul despărțământului XXX.

Nr. 386—1900

[151] 1—3

Concurs

Pentru întregirea postului vacant de al treilea învățătoriu la școala din Satulung biserica SS. Archangeli protopresbiteratul Brașovului se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“ cu salariu anual de 600 corone și relut de cartir 40 cor.

Doritorii de a ocupa acest post au a și trimite cererile lor instruite conform normelor prescise, subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Brașov, în 30 Iuliu, 1900.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Brașovului în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Ioan Petric
protopresbiter

Nr. 246—900

[138] 1—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante în parochiile jos însemnate din protopresbiteratul gr. or. Bistrița se escrie prin acesta concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Blașfalău de jos, cu salariu anual de 600 cor. dela popor, cartir, grădină de legume și lemne de foc.

2. Blașfalău de sus, cu salariu anual de 600 cor. dela popor, cartir, grădină de legume și lemne de foc.

3. Borgo-Bistrița, cu salariu anual de 600 cor. din fondul scolariu, cartir, grădină și lemne de foc.

4. Buduș, cu salariu anual de 600 cor. dela popor și cartir.

5. Galați, cu salariu anual de 600 cor. dela popor, cartir și lemne de foc.

6. Cușma, cu salariu anual de 600 cor. cartir, grădină și lemne de foc.

Concurenții au a și presenta suplicile instruite conform legilor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis. Spre a și lua informațiuni mai de aproape se pot adresa în scris subscribului sau pentru a-i cunoște și poporul se pot presenta în parochie în timpul concursului.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Bistrița.

Borgo-Bistrița, în 10 Iulie, 1900.

In conțelegere cu comitetele parochiale.

Simion Monda
protopop.

Nr. 435.

[142] 1—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parochiei de clasa a III-a Sibiel, protopresbiteratul Sebeșului, în urma ordinului Preașeneratului Consistoriu archidieceșan ddo 27 Iunie a. c., Nr. 5432 Bis, se publică concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch dau suma anuală de 865 cor. 40 bani, în privința cărora se pot trage informațiuni mai de aproape dela oficiul protopresbiteral și comitetul parochial.

Concurenții au a și așterne cererile instruite conform normelor din vigoare, în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral și până în 8 zile înainte de alegere a se presenta poporului în biserică spre a-i cunoște.

Sebeș, 25 Iuliu, 1900.

Oficiul protopresbiteral al Sebeșului, în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Sergiu Medean
protopresbiter.

Nr. 266/1900.

[143] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate, protopresbiteratul Abrudului, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Bucium-Cerb, salariu anual 600 cor. din repartiție, cartir și lemne de foc.

2. Bucium-Isbita, salariu anual 600 cor. din repartiție, cartir și lemne de foc.

3. Bucium-Sat, salariu 600 cor. din cassa bisericeii, cartir, lemne de foc și folosirea grădinei școlare.

4. Buninginea, salariu 600 cor. din repartiție, cartir și lemne de foc.

5. Cărpiniș cu Vêtop, salariu 600 cor. din repartiție, cartir și lemne de foc.

6. Ciuruleasa, salariu 600 cor. din repartiție, cartir și lemne de foc.

7. Roșia cu Corna, salariu 600 cor. din repartiție, cartir și lemne de foc.

8. Pêtrângeni cu Valea-Bulzului, salariu 600 cor., și adevă 291 cor. interesele după obligațiunea de stat, ér restul din fondul școlar, cartir, grădină și lemne de foc.

9. Trêmpoele, salariu 600 cor. din repartiție și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi își vor subșterne cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu până la termenul arătat și se vor presenta în vre-o Duminecă sau sêrbătoare la biserică spre a și arăta desteritatea în cântări și tipic, având cei ce vor reflecta la postul de sub Nr. 8 a participa în tôte Duminecile și sêrbătorile cu elevii la serviciul divin pe rënd la bisericile din Pêtrângeni și Valea-Bulzului.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Abrudului.

Abrud, 12 Iulie, 1900.

Petru Popoviciu
protopresbiter.

[132] 2—3

Concurs

Sistemisându-se un post nou de învățătorésă la școala capitală gr. or. din Zernești, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Invêțătorésă va avé a provedé pe lângă instrucțiunea în școala de tôte zilele și instrucțiunea în lucru de mână două ore la zi.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salariu fundamental 600 cor.

2. Bani de cartir 120 cor. și pentru grădină 12 cor.

3. Cuincuenaliile legale.

4. 200 cor. pentru instruirea în lucrul de mână.

Concurențele la acest post au a și trimite suplicile instruite conform legilor în vigoare la oficiul protopresbiteral în Zernești.

In conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Zernești, din ședința comitetului parochial gr. or., ținută la 16 Iuliu, 1900.

Nicolae Garoiu **Nicolau Sperchez**
preș. notariu.

Nr. 759—900.

[125] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea vacantelor stațiuni învățătoresci din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul Têrnavei, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Rom.“ și anume:

1. Blășel, salar 600 cor., din repartițiune, cartir în edificiul școlii

și grădină de legumi; concurenții la acest post sê și instruze petițiunea cu documente în original.

2. Cetatea de baltă, post împreunat cu cantoratul, salar de 716 cor., cartir și lemne de foc, și anume:

a) în pământ arător și fênaț 11 jugere 678 stêng. □, contribuțiunea are sê o plătésă învățătoriu;

b) dela 35—40 curți câte o felderă de cucuruz sfêrmit;

c) terțialitatea din stola parochului circa 70 cor. și alte venite;

d) din repartițiune pe popor 100 cor. eventual 260 cor.

e) casa, curtea și grădina cantorală.

3. Crăciunel, salariu 600 cor. și cartir.

4. Fărău, salariu 600 cor. și cartir.

5. Păucea, salariu 600 cor.

6. Sânbenedic, salariu 600 cor. și cartir.

7. Sălcud, salariu 600 cor. și cartir.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au a și așterne petițiunile instruite conform legilor în vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiteral în Cetatea de baltă (u. p. Küküllövár) până la termenul fixat.

Cetatea de baltă, 10 Iulie, 1900.

In conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Têrnavei.

Nicolae Todoran
protopresbiter.

Nr. 434/900.

[133] 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela școlile elementare gr. or. din comunele mai jos însemnate, protopresbiteratul Orăștiei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Vaideiu, cu salariu anual de 600 cor. din cassa bisericeii, solvindu-se în rate lunare decursive, 3 stinjini lemne din pădurea comunală, din care se încălzeșce și odaia de învățământ, pentru relut de cartir 20 cor.

2. Șibot, două posturi cu salariu anual de câte 600 cor. din cassa bisericeii, cartir liber și 2 stinjini lemne de foc.

Concurenții sunt poftiți a se presenta în biserică spre a fi cunoscuți.

3. Ludești, cu salariu anual de 600 cor. și anume: 400 cor. din alodiu, ér 200 cor. din repartiție.

4. Sibielul-vechiu, cu salariu anual de 600 cor. din alodiu comunal, cartir și lemne.

5. Acariu. 6. Dêncu-mare.

7. Dêncu-mic. 8. Măgura. 9. Pêtreni. 10. Sereșeu. 11. Tămă-

șasa, tôte cu salariu anual de câte 600 cor. din repartiție, cartir și lemne.

Invêțătorii aleși la fiecare post sunt datori a instrua copii în cântările liturgice și a ține Dumineca și sêrbătorea strană, cântând cu elevii la sfânta liturgie.

Concurenții au a și așterne cererile instruite conform normelor din regulamentul scolariu, în termenul susindicat subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Orăștie, 22 Iulie, 1900.

Oficiul protopresbiteral al Orăștiei, în conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Vasile Domșa
protopresbiter.

Nr. 273/900.

[136] 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela școlile cu câte un învățătoriu din comunele mai jos însemnate, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Blășeni-Criș și Grosuri, cu salariu de 600 cor., cartir și lemne de foc.

2. Buceș, cu salariu de 600 cor., din cari 100 cor. sunt computăți din venitul cantoral, grădină și lemne de foc.

3. Bulzeștii de jos și de sus, cu salariu de 600 cor., cartir și lemne de foc.

4. Crăciunești, cu salariu de 600 cor. și cartir.

5. Grohot, cu salariu de 600 cor. și cartir.

6. Luncoiul de sus și Poștele, școala ambulată, cu salariu de 600 cor. și cartir.

7. Pescera, cu salariu de 600 cor., din cari 360 în bani și victualii în preț de 240 cor. și cartir.

8. Valeabrad, cu salariu de 600 cor., cartir și grădină.

Petițiunile de concurs instruite conform normelor din vigoare sê se așternă subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Brad, la 14 Iuliu, 1900.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zarandului.

Vasiliu Damian
protopresbiter.

Un învățacel

se primesce numai decât în prăvălia de manufactură

[150] 1—6

Ion Lazaroiu

Orăștie — Szászváros.

Saisonul de primăvară și de vară**1900.****Stofe de Brünn veritabile**

Una bucată de metri 3.10 lungă, pentru un rând complet de haine de bărbat (Roc, pantaloni, vestă,) costă numai

fl. 2.75, 370, 480 de lână veritabilă de oae
fl. 6. — și 6.90 de lână mai bună veritabilă de oae
fl. 7.75 din lână fină veritabilă de oae
fl. 8.65 din lână foarte fină veritabilă de oae
fl. 10.— din cea mai fină lână veritabilă de oae.

Una bucată stofă pentru un rând de haine-salon fl. 10.— deasemenea espedează cu prețurile de fabrică stofe pentru paradisii, lodeu pentru turiști cele mai fine kamgarne etc. etc. depositul real și recunoscut în destul ca solid:

Siegel-Imhof în Brünn.

Mustre gratis și franco. Liferarea conform mustrei sê garantează.

[56] 37—40

Avantajele mușteriiilor privați, de a comanda stofele direct dela firma de mai sus, dela fabrică, sunt foarte însemnate.